

INSTITUT ZA RAZVOJ MLADIH KULT

Ul. 4. viteške brigade 34-36 BA, 71210 Ilidža, Sarajevo

E-mail: kult@mladi.org

Tel.: 033 778 778; fax: 033 778779

Web: www.mladi.org**✚ Uloga žena u društvenom i političkom životu**

Predstavnice Instituta prisustvovala su seminaru *Uloga žena u društvenom i političkom životu* koji je održan tokom novembra.

Seminar je održan u okviru realizacije inicijative Vijeća Europe i USAID misije u BiH: *Jačanje uloge žena i mladih lidera u javnom i političkom životu u BiH*, s ciljem da žene i mladi preuzmu aktivnu ulogu u bh. društvu te da podignu svijest o važnosti uloge žena u javnom i političkom životu.

✚ Ulična akcija - lokalni gender akcioni plan

Sa *GAP-om u mojoj općini/opštini do jednakih mogućnosti za žene i muškarce* naziv je kampanje koju provodi 13 partnerskih nevladinih organizacija, a koje aktivno rade na izradi lokalnih gender akcionih planova. Zajednička kampanja partnerskih organizacija s ciljem promocije aktivnosti o izradi gender akcionih planova održana je krajem novembra u 10 bh. općina.

✚ 266 mladih želi biti vršnjački edukatori/ce

Najbrži načini zaštite sebe i drugih od otmice, prevare, transfera, prijetnje, seksualne eksploatacije, radnog iskorištavanja, zlostavljanja, nasilja, ponašanja prema uputama drugih uz upotrebu sile i slično, metode su o kojima se mladi žele informirati i znati primijeniti. Na Institutov poziv za trening vršnjačkih edukatora/ica o temi trgovina ljudima prijavilo je ukupno 266 mladih. Trening o temi trgovina ljudima održao se tokom novembra u prostorijama SPAJALICE u organizaciji Instituta za razvoj mladih KULT, Njemačke razvojne agencije GIZ i Caritasa Biskupske konferencije u BiH.

✚ Politike prema mladima u svijetu

99 zemalja u svijetu ima politiku prema mladima, 56 ih revidira svoje politike, a 43 ih uopće nema. U 2008-oj godini, Alžir je 20,27% javnih sredstava izdvojio na obrazovanje, a Njemačka 10,37%. Za Alžir taj iznos je jednak 4,34% BDP-a, dok je za Njemačku 4,57%. Politike prema mladima, zakoni i propisi variraju širom svijeta. Internetski portal YouthPolicy Factsheet pruža uvod u stanje politika prema mladima i sudjelovanja mladih u procesima donošenja odluka u 198 zemalja. Portal prati nadležnu instituciju odgovornu za mlade (ako je ima), koliko troši sredstava i kako su mladi predstavljeni putem nacionalnog vijeća mladih, gdje ona postoje. YouthPolicy Factsheet je samo polazna tačka i ne daje potpunu sliku.

✚ 31 omladinsko udruženje KS uputilo pismo premijeru Zeljkoviću

Vijeće mladih Kantona Sarajevo, tačnije 31 omladinsko udruženje, poslalo je saopćenje za medije kao i pismo premijeru KS u kojem zahtijevaju pokretanje procesa usvajanja Strategije prema mladima Kantona Sarajevo. Kompletan tekst te pismo premijeru pročitajte na www.mladi.org.

✚ Stipendisti/ice Instituta na kampu *Melting Pots BiH*

Pod pokroviteljstvom Američke ambasade u saradnji sa NVO ROTOR iz Doboja, u Hadžićima je održan multietnički kamp *Melting Pots BiH*. Cilj je bio okupiti mlade različitih etničkih, vjerskih i nacionalnih pripadnosti iz cijele BiH, koji je usmjeren prema unapređenju razumijevanja na evropskom prostoru. Stipendisti/ce Instituta učestvovali su u ovoj inicijativi.

✚ USAID-ova podrška nevladinom sektoru u BiH, kako dalje?

U okviru programa *Jačanje institucionalnih kapaciteta USAID-ovih partnera u Bosni i Hercegovini* 20 nevladinih organizacija koje provode inicijative finansirane od USAID-a imaju priliku dodatno educirati osoblje kakao bi unaprijedili strukturu svojih organizacija. Prva obuka pod nazivom *Jačanje kapaciteta za namicanje sredstava* održana krajem oktobra i početkom novembra. Implementator USAID-ove obuke za jačanje kapaciteta je *Institut za razvoj mladih KULT*.

✚ Saradnja i komunikacija između USAID-ovih partnera u BiH

Program *Jačanja institucionalnih kapaciteta USAID-ovih partnera u Bosni i Hercegovini* nastavljen je tokom drugog modula. Članovi više od 20 nevladinih organizacija iz čitave BiH dodatno su se educirali o temi *Jačanje komunikacije i saradnje između lokalnih organizacija* kako bi unaprijedili strukturu svojih organizacija. Tokom trodnevnog modula učesnici/e koji rade i aktivni su u različitim nevladinim organizacijama imali su priliku naučiti kako strateški komunicirati imidž svoje organizacije ciljanoj javnosti za koje smatraju da su važne za njih. Implementator USAID-ove obuke za jačanje kapaciteta je *Institut za razvoj mladih KULT*.

✚ Institut dijelom osnaživanja žena Mediterana

Institut za razvoj mladih KULT učesnikom je međunarodne konferencije *Oснаživanje žena i civilno društvo Mediterana* u organizaciji Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Agencije za ravnopravnost spolova BiH, u saradnji s Američko-bosanskom fondacijom i Centrom za transatlantske odnose. Konferencijom je intenziviran dijalog i komunikacija zemalja Mediterana te započete aktivnosti Mediteranske inicijative – sveobuhvatnog programa jačanja transatlantske ekonomske saradnje, jačanja uloge civilnog društva i osnaživanja žena.

✚ 16-ti Narandžasti dan održan u znaku narandžastih heroja i heroina

26. novembra na platou ispred BBI centra, održala se akcija, performans i obilježavanje u povodu 25. novembra, Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama. Podsjetimo se:

- 32.9% žena u svijetu pretrpjele su fizičko nasilje od strane partnera, najmanje jednom tokom života;
- 24.3% žena pretrpjele su teško fizičko nasilje sa zdravstvenim posljedicama, najmanje jednom tokom života;
- 4% žena tokom protekle godine prijavilo je teško fizičko nasilje od strane partnera;
- 40.3% žena pretrpjelo je psihičko nasilje od strane partnera, najmanje jednom tokom života;
- 10.4% žena tokom protekle godine prijavilo je psihičko nasilje od strane partnera.

✚ Novo Sarajevo i Ilidža u rodno odgovornim kampanjama!

Polaznice programa obuke *Rodnopravni budžet za mlade* realiziranje lokalnih građanskih inicijativa u BiH, Hrvatskoj i Srbiji shvatile su ozbiljno i odlučne su u namjeri da promoviraju koncept rodne ravnopravnosti. Još bolje je to što mlade polaznice obuke iz sve tri zemlje i iz 8 lokalnih zajednica realiziraju svoje inicijative uz podršku lokalnih uprava. Početkom novembra 2013. g. polaznice Amina Šljivo, Aida Šehagić i Ena Hasečić su organizirale info kampanju o omladinskom aktivizmu, rodno

odgovornom budžetiranju i štetnosti pušenja u sklopu svoje lokalne inicijative *Općina želi poboljšati položaj mladih, uključi se i ti!*, u saradnji s Općinom Novo Sarajevo. Polaznice iz Ilidže, Envera Suljić i Aldina Feratović su u sklopu svoje lokalne građanske inicijative *Mladi za rodno odgovornu zajednicu* realizirale info kampanju u prostorijama Općine Ilidža. Info kampanja je imala za cilj informirati širu javnost o realiziranim aktivnostima inicijative te promovirati usvajanje nove *Strategije prema mladima za 2014.-2016. godinu*.

✚ Sombor: Budžetirajmo rodno odgovorno!

“Koje su prednosti, odnosno mane, toga što ste žensko, odnosno muško u vašem svakodnevnom životu“ bilo je uvodno pitanje radionice održane u Somboru o temi rodno odgovornog budžetiranja. Somborski edukativni centar zajedno sa Kancelarijom za mlade Grada Sombora organizirao je niz aktivnosti u svojoj zajednici u okviru inicijative *Budžetirajmo rodno odgovorno za mlade*. Inicijativa se realizira u partnestvu sa Udruženjem KULT iz Subotice i uz finansijsku podršku Instituta za razvoj mladih KULT iz Sarajeva.

✚ Treći i četvrti modul obuke: Zašto je važno pratiti i evaluirati aktivnosti?

Treći modul obuke o temi Monitoring i evaluacija održan je početkom novembra u prostorijama SPAJALICE. Kako učinkovitije implementirati aktivnosti, koristiti resurse radi ostvarenja rezultata, usmjeriti aktivnosti i resurse tamo gdje ostvaruju najveći uticaj, razlučiti ono što je napravljeno uspješno od onog što je trebalo napraviti drugačije, učili su učesnici/e obuke. Organizacijski razvoj: upravljanje osobljem i finansijama i strateško planiranje - bile su teme četvrtog modula obuke, održanog krajem novembra. Kroz praktične vježbe i razmjenu iskustava, učesnici/e radionice su imali priliku učiti o organizaciji posla, upravljanju vremenom, koracima strateškog planiranja i sl. Obukama su prisustvovali predstavnici/e 13 vijeća mladih/omladinskih savjeta. Obuka se održava u sklopu inicijative *Mladi prate politiku prema mladima*.

✚ Za pravednu podjelu budžeta mladima u Općini Novi Grad Sarajevo

Mladi koji su prošli obuku u okviru inicijative Općine naklonjene mladima, imali su zadatak lobirati za određene inicijative kod općinskog vijeća, a koje će poboljšati položaj mladih u njihovoj lokalnoj zajednici. Ovime su mladi pokazali aktivniji angažman u vlastitoj zajednici i svoje sposobnosti lobiranja za njihovu bolju budućnost. Sredinom novembra održan je sastanak Vijeća mladih Novi Grad Sarajevo te mladih općinskih vijećnika/ca koji su odlučili podržati mlade u njihovim nastojanjima da izbore bolji položaj za sebe i svoje vršnjake.

✚ Mladi čekaju donošenje zakona o obrazovanju odraslih u FBiH

U Bosni i Hercegovini zakonska regulativa u oblasti obrazovanja odraslih nije ujednačena. U Republici Srpskoj ona postoji još od 2008. g., kada je usvojen Zakon o obrazovanju odraslih RS, a čije su izmjene i dopune stupile na snagu 2012. g. S druge strane, u FBiH tek su u proteklom periodu učinjeni određeni pomaci usvajanjem Zakona o obrazovanju odraslih Unsko-sanskog kantona i radom na zakonu o obrazovanju odraslih Kantona Sarajevo. U smislu ove oblasti odraslim osobama smatraju se zapravo oni koji su stariji od 15 godina, a koji nisu završili osnovno obrazovanje, odnosno osobe starije od 18 godina koje su završile obrazovanje u redovnom ili vanrednom školovanju. Kao jedan od programa neformalnog obrazovanja, Institut već 9. generaciju provodi obuku UMiD (Uči, misli i djeluj!).